

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilərdə vətəndaşların seçki hüququnu pozan hərəkətlərdən (hərəkətsizliklərdən) və qərarlardan şikayətlərin araşdırılması məqsədi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü Bəxşeyiş Əsgərovun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 11 sentyabr 2024-cü il tarixli 81 sayılı müraciət üzrə

RƏYİ

Bakı şəhəri

13 sentyabr 2024-cü il

Mən, ekspert qrupunun üzvü Bəxşeyiş Əsgərov 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə (bundan sonra – Milli Məclis) növbədənənar seçkilərdə 65 sayılı Salyan – Biləsuvar – Neftçala seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Dadaşov Rəşad Rufiq oğlunun Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra – Mərkəzi Seçki Komissiyası) daxil olmuş 11 sentyabr 2024-cü il tarixli 81 sayılı müraciətini araşdıraraq müəyyən etdim:

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra – Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinə və “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat”a uyğun tərtib edildiyindən və nəzərdə tutulan şikayət vermə müddətində verildiyindən Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü kimi tərəfimdən icraata qəbul edilmiş və vətəndaşların seçki hüquqlarının daha səmərəli təmini prinsipi əsas götürülərək araşdırılmış, bu barədə rəy verilmişdir.

Araşdırma ilə bağlı müraciət etmiş namizədlə əlaqə saxlanılmış, araşdırma və iclasda iştirak etmək, həmçinin digər hüquqlarının olması izah edilmiş, onun araşdırmada və Komissiyanın iclasında iştirakı təmin olunmuşdur.

R.R.Dadaşov müraciətində seçkiqabağı təşviqat dövründə namizədlərə qeyri-bərabər şərait yaradıldığını, seçkiqabağı təşviqat kampaniyası zamanı qanun pozuntularına yol verildiyini, lider namizədin seçiciləri ələ almağa cəhd etdiyini, onun xeyrinə inzibati resurslardan istifadə olunduğunu, seçkiqabağı görüşlərində dövlət müəssisələrində çalışan vətəndaşların iştirak etdiyini, seçki məntəqələrinin tərtibatının düzgün olmadığını, seçki günü seçki məntəqələrində müşahidəçilərin yerində olmadığını, müşahidə aparılması zamanı onlara maneələr yaradıldığını, səlahiyyəti olmayan şəxslərin seçki prosesinə müdaxiləsini, seçki qutularına birdən artıq bülleten atıldığını, səsli müşahidəçilərin müşahidəsi olmadan səsvermə otağından kənarəda sayıldığını, səsvermənin nəticələrinə dair tərtib edilmiş protokolların nüsxəsi tələb edilsə də, onlara təqdim edilmədiyini, məntəqə seçki komissiyası sədrlərinin protokolların nüsxələrini təqdim etmədən seçki məntəqəsini tərk etdiklərini, səsli sayılması zamanı elan olunan nəticələrlə rəsmi nəticələrin uyğun gəlmədiyini və digər qanun pozuntularının olduğunu iddia edərək seçki dairəsi üzrə seçkilərin nəticələrinin etibarsız sayılmasını, həmçinin dairə seçki komissiyasına eyni məzmunlu müraciəti ilə bağlı həmin dairə seçki komissiyası tərəfindən qəbul olunmuş qərarın ləğvini tələb etmişdir. O, müraciətinə bir ədəd elektron informasiya daşıyıcısı əlavə etmişdir.

Müraciətin seçkiqabağı təşviqatla bağlı hissəsi Seçki Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş şikayətvermə müddəti ötürülməklə verildiyindən bu hissədə araşdırma aparılmamışdır.

İddia edilən qanun pozuntuları ilə əlaqədar namizəd R.R.Dadaşovun şikayəti 65 sayılı Salyan – Biləsuvar – Neftçala seçki dairəsinin dairə seçki komissiyası tərəfindən araşdırılmış, araşdırmanın nəticəsi olaraq dairə seçki komissiyasının hazırda namizəd tərəfindən mübahisələndirilən 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 26/65 sayılı qərarı ilə müraciət

əsassız olduğundan təmin edilməmişdir.

Araşdırma ilə əlaqədar dairə seçki komissiyasından müvafiq sənədlər alınaraq araşdırma materiallarına əlavə edilmiş və təkrarən araşdırılmışdır. Müəyyən edilmişdir ki, R.R.Dadaşov səsvermə günü 65 sayılı Salyan – Biləsuvar – Neftçala seçki dairəsinin seçki məntəqələrində baş verməsi iddia olunan qanun pozuntuları ilə əlaqədar dairə seçki komissiyasına bir ədəd DVD disk təqdim etmişdir. Dairə seçki komissiyasında aparılan araşdırma zamanı müəyyən edilmişdir ki, namizəd seçki dairəsinin bütün seçki məntəqələrində qanun pozuntularının baş verməsini iddia etsə də, təqdim etdiyi DVD diskdə yalnız 3 seçki məntəqəsində baş verməsi iddia olunan görüntülər əks olunmuşdur. Dairə seçki komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupu tərəfindən 2, 34 və 36 sayılı seçki məntəqələrində baş verməsi iddia olunan 5 ədəd videogörüntüyə baxış keçirilmiş, görüntülərdə seçicilərin iradəsinə hər hansı formada təsir edə biləcək hallar müşahidə olunmamışdır.

Dairə seçki komissiyasında aparılan araşdırma zamanı namizədin mübahisələndirdiyi seçki məntəqələri üzrə müvafiq seçki subyektlərindən, o cümlədən səsvermə günü həmin seçki məntəqələrində səsvermə prosesini öz təşəbbüsü ilə müşahidə etmiş, həmçinin müxtəlif siyasi maraqları təmsil edən müşahidəçilər, məntəqə seçki komissiyalarının sədrləri, katibləri, üzvləri, qeydə alınmış digər namizədlər tərəfindən verilmiş izahatlarda və videogörüntülərdə səsvermə günü seçicilərin iradəsinə müəyyənləşdirməyə imkan verməyən qanun pozuntuları öz təsdiqini tapmadığından, dairə seçki komissiyası namizədin müraciətini təmin etməməklə düzgün hüquqi nəticəyə gəlmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyasında aparılan araşdırma zamanı namizəd R.R.Dadaşovun iştirakı ilə şikayətə əlavə edilmiş bir ədəd elektron məlumat daşıyıcısında olan 37 videogörüntüyə və 11 fotosəkilə baxış keçirilmişdir. Müəyyən edilmişdir ki, videogörüntülərdən 6-sı, fotosəkillərdən isə 4-ü seçkiqabağı təşviqat mərhələsinə, digərləri isə əsasən namizədin özü və vəkil edilmiş şəxsi tərəfindən səsvermə günü müxtəlif seçki məntəqələrində və onların ətrafında çəkilmiş görüntülərdir.

Qeyd edilən videogörüntülərdən 5-i dairə seçki komissiyasında araşdırılmış və qanun pozuntusu halları müəyyən edilməmişdir.

Seçki dairəsinin 14 sayılı seçki məntəqəsində səslərin sayılması prosesində 4 ədəd səsvermə bülleteninə etibarsız olması barədə məlumatın əks olunduğu videogörüntü ilə əlaqədar həmin məntəqə seçki komissiyasının üzvlərindən alınmış izahatlardan müəyyən edilir ki, Seçki Məcəlləsinin 106.4-cü maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq məntəqə seçki komissiyası tərəfindən həmin bülletenlərdəki səslərin etibarsız olub-olmaması məsələsi müzakirə edilərək səsvermə yolu ilə səslərin etibarlı olması qərara alınmış və həmin səslər müvafiq namizədlərin səslərinə əlavə edilmişdir.

Araşdırma ilə təqdim edilmiş digər videogörüntülərdə əks olunmuş iddia edilən qanun pozuntuları da öz təsdiqini tapmamışdır.

Beləliklə, məlum olmuşdur ki, namizəd R.R.Dadaşovun səsvermə günü baş verməsini iddia etdiyi qanun pozuntuları ilə əlaqədar müraciətinə dairə seçki komissiyası qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada və müddətdə baxmış və müvafiq qərar qəbul etmişdir.

Müraciətdə iddia edilən digər qanun pozuntularına dair göstərilən hallar aparılmış araşdırma ilə öz təsdiqini tapmamış, 65 sayılı Salyan – Biləsuvar – Neftçala seçki dairəsi üzrə seçkilər qanunvericiliyin tələblərinə uyğun keçirilmişdir.

Göstərilənlərə əsasən şikayətin təmin edilməsi və dairə seçki komissiyasının mübahisələndirilən qərarının ləğv edilməsi üçün hüquqi əsaslar müəyyən edilməmişdir.

Beləliklə, araşdırma ilə 65 sayılı Salyan – Biləsuvar – Neftçala seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd R.R.Dadaşovun müraciətinin təmin edilməsi üçün hüquqi əsaslar olmadığından müraciət təmin edilməməli, həmin seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 26/65 sayılı qərarı dəyişdirilmədən

saxlanılmalıdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək, Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə əsasən **r ə y ə g ə l d i m:**

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilərdə 65 sayılı Salyan – Biləsuvar – Neftçala seçki dairəsi üzrə deputatlığa qeydə alınmış namizəd Dadaşov Rəşad Rufiq oğlunun 11 sentyabr 2024-cü il tarixli 81 sayılı müraciəti əsassız olduğundan təmin edilməsin, həmin seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 7 sentyabr 2024-cü il tarixli 26/65 sayılı qərarı dəyişdirilmədən saxlanılsın.

2. Rəy qəbul edildiyi andan 18 saatdan gec olmayaraq dərc olunsun (internet saytına yerləşdirilsin) və surəti müraciət etmiş şəxsə göndərilsin.

Ekspert qrupunun üzvü

Bəxşeyiş Əsgərov